

Piitowaanon Tere 2

Piitonon Tereya ano 2 kolooro.

Jen-asa-asari

Piitonon Tere koi Kraistwaa alauruta balon so rama kengiti, iyonoojon ano liligon keno. Tosianon qaa soosooya mokoloon ejemba kuma soon onongitiwaajon laaligo soraaya mesaon serowilin nambonambon iwoi lan ama men laligogi. Boi takapolakaya ii Anutuwaa qaa baatanon mende kema (2.10) jeulalan (3.17) ama selegia mepeseen (2.18) jaba-arambaran (2.10) ama iyangiaa jaajaa laligogi. Kaiyakagianon Jiisas qakooma mugi. Yononon mepaqepae ejemba godaqeqegia qaa laligon wansanwansan ejemba (2.3) looloria (2.18) jinjaun men onongi. (3.3-4)

Piitonon qaa ano nanamemen iikawaajon majakaka somata moma dingowaatiwaajon manja qen hamoqeqewaa kania jen asarija. Uugia kuun jenkootoya kokaen ooro, “Anutu ano Pon Jiisas Kraist ii onanon moma laarin oroma yorowo qokotaanin lombo ii men kamaan ano afaangowaa. Momo kaana ii jembiri qaagoto, ejemba iyangiaa jaagianon Jiisas iigi ejemba kuma onoma laligoroti, ii moma ninijogi karo monin. Kawaaajon mono laaligo soraaya laligon gadokopa laaligo ano uuwoi ii gema qewu.”

Tosianon kaparan koma kokaen lan jen ejemba kuma soon onoma laligogi, “Kraistnon mombo mende eleembaa.” Qaa ii jembiri qaaya. Piitonon qaa iikawaajon majakaka somata moma

kitia kokaen meleema jen ooro, “Kraistnon eleembaatiwaa kambaŋa qero ujiwaa tani kolooji, ii kokaembaajonŋa: Anutunon ejemba ananaanonŋa monon tiwilaawaatiwaaajon mende mojato, kuuya anana uunana meleema singisonŋo laaligonana mesaowombaajon moma kaparan komakeja.”

Buk kokawaa bakaya waŋa 4 ii kokaen:

Qaa mutuya 1.1-2

Anutunon soraaya laligowombaajon nonono
1.3-21

Boi takapolakaya yonoo kaniagia 2.1-22

Tetegoyanon Kraistnon eleema kawaa 3.1-18

¹ Saimon Piito niinon onowo qaa amin mobom-
baajon tere koi oojen.

Jiisas Kraistnon wasin nono aposol koloon welen qen mun laligonkejen. Ben Anutunananon Hamoqege Toya Jiisas Kraist wasiro kamaaro iwaajon ama qaanana jen tegoro solaninini momalaarinananon kolooro. Ono momalaari iikayadeen bunŋa qen aogi sewanŋa uuta kolooro nono kaanŋa simbawonawo laligoju.

² Ono Anutu ano Ponana Jiisas moma koton oronjuti, iyoronon mono kalenmorianŋa kelemalelen ononi luaenon laligowu. Kian.

Anutunon onoonoti, iikanon mono kotiin nambu.

³ Anutunon asamararan Toya akadamuyawo kolooja. Kawaa so anana soraaya tataankota koloon laligowonatiwaaajon nonono. Kania kaen moma yagonin kalen nonomakejiwaa kania kolooro. Anana laaligo kombombaŋa laligon

uuwaa komagbiligbili tororo ambombaajon iwoi amamaankebonati, iwaa ben esunanon mono ii kuuya nonono bunananaga koloonkebaa.

⁴ Asamararan Toya iinon uunananon gawon gawon damuyawo men kalen kuuya nono-mambaajon momakeja. Anutunon soomongo qaaya nononoti, iikawaa sewananon mono uuta kolooja. Ono wala balombaa siingia kombompana bologa tondu otaan angonjora uutanon laligogito, Anutunon ono iikanondeen metogon wanjia somongoro. Kaen kolooro gadokopa laaligo serereen gema qewutiwaajon hamoqege arenja anota eja. Momo ano nanamemen akadamuyawo Anutuwaanon eji, iinon ono iikawaa so letoma gbilia koloowutiwaajon kaparan komakeja. Ono soomongo qaaya somata qatawo iikanon qokotaajuti een, iinon mono inaan onono mombo letoma Siwewaa akadamuya mokolon bunja qen aon laligowuya. Akadamuya iikanon saanon rijojon sokoma onombaa.

⁵ Anutuwaanon soomongo qaa kaanja ejiwaajon ama ono mono momalaariwaa hona koloon onono qendeema laligowu. Kaanja laligowutiwaajon mono kaparan koma zen nama manja qen laligowu. Hona koloon onombaati, iikaen saanon Anutuwa kania toroqen moma kotowuya. ⁶ Momakootogianon somariiro saanon nanamemengia toroqen galej koma aonkebuya. Galej koma aoagianon somariiro saanon nama kotiin lombo mokosingon bosima laligowuya. Nama kotikotiigianon somariiro saanon mombo

Anutuwaa jetaa so uuwaa komagbiligbili ama laligowuya.

⁷ Uuwaa koma gbiligbiligianon koloon somariiro saanon ujopagianon seiro uumeleen alaurugia ala-ala men kalan koma aon laligowu. Uujopagianon seiro saanon ejemba kuuya jopagon onoma laligowu. ⁸ Ono Anutuwaa akadamu kaana buna qen aon men sein laligowuti een, mono gorosona mende laligowu. Kaana qaagoto, akadamuya iikanon mono nemun koma onono afaanon Ponana Jiisas Kraistwaa kania moma koton saanon gawona jegenana nama megii hona koloonkebaa. ⁹ Saanon koloonkebaato, dakaya yonoonon Anutuwaa akadamu kaana mende en ononji een, iyonoo momakootogianon mono toroga kolooro bao jaagoo kaana kemakuunkankuun amakeju. Anutunon singisonogogia walaga songbano soraaya koloogiti, ii duduun imowamo laligoju.

¹⁰ Oo uumeleen alauruna, Anutunon mweengon onoma onoonoti, ono iikanon riin rindanon nambuti een, mono kamban monon mende tama kamaan kombuya. Kawaajon ononon mono iikanon kotakota rindanon nambombaaon kaparan koma laligowu. ¹¹ Kaen ama laligogi Anutunon injiuro sokono koma horon onono Siwe goman naguyanon kuuya tano saanongadeen uutanon ubuya. Ponana Jiisas Kraistnon Hamoqeqe ano bentoton Toya kolooja. Iwaa bentoton uutanon ugi kamban tetegoya qaa galen koma onono oyanboyan koloon laligowuya.

¹² Buna qaa honanon kana kaana qendeema

ononji, onjo ii mono buŋa qeŋ aonj iikanonj bonj qeŋ nama kotiiju. Kawaajonj qaa arenj jejenj, ii saanonj moma asarijuto, niinonj kilenj iikawaa-jonj kambaŋ so jenj gbilinj onjomambaajonj mojen. ¹³ Kaenj moma sele busu kokawaa kala kuunjonj laligomaŋatiwaa so qaa arenj ii duduuwuboti-waajonj momogia jenj gbilinj kuunj onjomambaajonj mobe sokonja. ¹⁴ Niinonj sele busuna kusuga koi kala kuunj kaanŋa luluuma uulaŋawo komunj koomu gomanonj umaŋati, kaenj moma yago-jenj. Poŋnana Jiisas Kraistnonj kaanŋagadeenj buju qaa kaanŋadeenj nisaano mobe. ¹⁵ Qaa arenj kuma onjombeti, iikanonj uu wombogianonj ero niinonj goronj qeŋ koomu gomanonj kembe iikawaa gematanonj kaanŋagadeenj ii saanonj kambaŋ so romonjonj laligowu. Niinonj iikawaaajonj kotiinj kaparanj komakejenj. Kianj.

Kraistwaa asamararaŋa ii jaanananonj iima nanjonj jenkejonj.

¹⁶ Poŋnana Jiisas Kraistnonj qabuŋaya uuta menj gawonj ku-usuŋawo menj laligoroti, nonononj ii nononanaa jaanananonj uunj iima laligoninj. Kaenj laligonj iikawaa so ku-usuŋaa kania ano eleema kawaatiwaa qaaya ii jenj asarinj onjoma laligoninj. Ii beŋ sosombaŋ sundu* kaanŋa mende jembiri aninj roromonjo giraboga kaanŋa ii lanj mende otaanj laligoninj. ¹⁷ *Niinonj Jiisaswaa qabuŋaya uuta ii nononano kokaenj kolooro iininj:

---

* **1:16:** Beŋ sosombaŋ iikawaa kania monj ii kokaenj: Momo ejemba yonoo uugianonj jembiri momo letono qaa kania kania lanj romonjonj gisomaso anŋi koloonkeju. * **1:17:** Mat 17.1-5; Maak 9.2-7; Luuk 9.28-35

Asamararanj Toya uuta iinonj qaa ijoro qa kokaenj kolooro moro: “Eja koi neenaa wombo merana kolooro iwaajonj uunanonj qeangoro iimasiinj mojenj.” Kaenj ijoro moro Manj Anutunonj asamararanj muro akadamyua buña qenj aonj laligoro. ¹⁸ Nonononj iwo baanja kowoga kanonj uma laligoninj qa iikanonj Siwenonjga kolooro moninj.

¹⁹ Gejatootoo ejemba waladeenj Buña qaa jenj oogiti, ii kambañj kokaamba moma sorogonj anjonj koninj powowonj kotakota koloonj nononja. Kawaajonj Buña Tere walagaa qaaya ii mono tororo geja ama buña qenj aonj laligowu. Kiwanonj gomanj siñsingoro asariñkeji, gejatootoo qaa iikanonj mono iikawaa so jenj asariñ onjmakeja. Onjo iikawaa asasaganonj qokotañj nambuti eenj, mono saanonj Anutu-waa kana honja iima pangamambaa nanamemenja yakariñ mesaonj laligowu. Kaanja laligonj uma mambonji gomanj wenjeran suluro gomaambawaa widia asugiro uuwombogianonj asariwaa. Poñnananonj eleema kawaatiwaa widianonj mono menj asariñ onjono iima Anutuwaa iwoi kuuya iima asaridaborowu.

²⁰ Qaa waja mutuya koi mono moma asariñ mende duduuwu: Balonj ejemba moñnonj Buña Terewaa gejatootoo qaaya ii iyanjaa roromonjo qaganonj jenj asarimambaañonj amamaankebaa. ²¹ Ii kokaembaajonj amamaankebaa: Balonj ejemba mombaa uusiñnanonj kambañj moñnonj mende nemunj kono gejatootoo qaa kolooro jegi. Kaenj qaagoto, Unja Toroyanonj gejatootoo ejemba uugianonj sololoonj onjono Anutuwaa jetanonjga qaa menj jegi. Kianj.

2

Boi takapolakayanon mono laligon tiwilaawu.

¹ Gejatootoo ejemba takapolakaya ii kaanagadeen Israel kanageso batugianon asugigi. Iikawaa so onoo batugianon boi soosooya kaanagadeen asugiwuya. Asugin nama onoo momalaarigia tiwilaawaatiwaajon enkalolon qaa batuya batuya ii aasangoyanon men batugianon kawuya. Somatanananon dowegia meroti, Pon ii kaanagadeen qakooma mun iikaana kanon iyangia kondeema aon uulanawo tiwilaawuya.

² Kaento, ii kilen ejemba seiseiyanon yonoonon serowilin siligia otaan iyangiaa jaajaa laligowuya. Kaana laligowuyatiwaajon ama ejembanon roromongogia angi qetetanoro uumeleembaa kana honaajon mogi gamuyawo koloonkebaa. ³ Boi takapolakaya yononon mono otoko qaganon sundu kania kania jembiri (qaa aisen) lan jen sein laligowuya. Kaana laligogi ononon ii moma afaangon monen iwoi men kululuugi lan amanagaju men laligowuya. Anutu-non ejemba kaana yonoo qaagia mono monowaa monoyanon jen tegorota irona meleeno qagianon ubaatiwaajon eja. Anutunon kondemondeema onomambaajon ataqatan imowamo mende ambaato, hon toonaga siimbobolo moma laligowuya.

⁴ Kondemondeen koloowaatiwaa galen meme qaa tosaana ii kokaen: Siwe gajoba tosonian Anutuwaa jeta qotogon singisongo angit, Anutunon ii mende injiima koboorto, hagon onono gere sianon emukanon kemegi. Hagon pangaman

ziwiziwi dutanonj onjooma aenj gbadononj (tape) gbadoonj onono. Gbadoonj galenj koma onono qaagia jenj tegowaatiwaajonj mamboma ragita rama kouju. ⁵ *Monowaa monoyanonj ejemba anjonjoragiawo namononj laligogiti, Anutunonj ii kaanagadeenj mende injiima koboorto, gboulu somata jero waama ununj turunj onono. Turunj ononoto, kilenj eja Nooa iinonj uumeleembaa qaa jenj nanamemenj dindina ambutiwaajonj ama uukuukuu menj onjoma laligoroti, ii ano ejemba ⁷ ii laaligogia anjonj koma sopa somonjonj onono.

⁶ *Kaanagadeenj Sodom Gomora taonj woi ii tiwilaawaatiwaa qaaya jenj tegonj gerenonj onjoro gere sogogaragadeenj eri. Ejemba anjonjoragiawo yonjoojonj iwoi nomaenj koloowaati, iikawaa sareya iibutiwaajonj ii ano koloojao. ⁷ *Gerenonj kuuya onjoomambaajonj anoto, kilenj eja solana Loot ii wala batugianonga metogonj anjonj koma muro. Jeulalanj ejemba serowilinj nambonnambonj ama iyanjgiaa jaajaa nanamemenj tosaana tondu anji iima yonjoojonj moma bolinj uuta kamaaro laligoro. ⁸ Eja solana ii yonjoo batugianonj laligonj nanamemenj jeulalanj kanjanawo iima moma laligoroti, iikawaajonj mono weenj so moma jinjinjonj laligoro. Iwaa uuta solananonj mono suulanj boliro laligoro.

⁹ Galenj meme qaa jejenj, iikanonj Anutuwaawo kania kokaenj qendeemakeja: Ponjonj ejemba Anutuwaawo laaligo kombombana koma gbilinjkejonj, anana saanonj anjogatononga metogonj wanjana

---

* **2:5:** Jen 6.1–7.24   * **2:6:** Jen 19.24   * **2:7:** Jen 19.1–16

somongomambaajon momakeja. Iikaan momakejato, ejemba doogoya ii qaagiaa irona meleeno qagianon uro gajobaurutanon galen koma onongi laligowuya. Kaana laligon ugi kaban somatanon karo qaagia jen tegoro toroqen siimbobolo moma laligowuya.

¹⁰ Ejemba selegiaa siin kombomaba bologa otaan angonjora-giawo koloon jeulalanon Anutuwa ku-usuna men kamaan amakejuti, Anutunon ii mono waladeen jen tegon ononota siimbobolo somata moma laligowuya. Boi takapolakaya yononon mono jaba-arambaran qaganon iyangiaa jaajaa laligon Siwewaa bensakon kawali asamaran giawo eukanon laligojuti, iyonoojon sombugia mende momakeju. Ii qaago totoonto, ii kaanagadeen uuqe qaa tokoronkota jen onomakeju. ¹¹ Kaen amakejuto, Siwe gajoba kuusungyawo boi soosoya ii unuugun uuta koloojuti, ii kilen Siwewaa bensakon kawali ejemba ii Pombaa jaasewanon qotogon uuqe qaanon tokoronkota mende jen tegon onomakeju.

¹² Gajoba yononon kaen mende amakejuto, ejemba yononon selegia men uma Buna qaa mende moma koton ii kilen yonoojon uuqe qaa tokoronkota lan jenkeju. Oro soona kaana momakootogia hona mende kolooro oro laaligowaa siin iwoi qerewena iigadeen momakeju. Oro soona ii koloogita ejembanon lan unugi komunkejuti, iyononon mono iikawaa so lansan tompin laligon tiwilaawuya. Iyangiaa siin roromongogia ingonmangononon mono kondeema onongi tiwilaadaborowuya.

¹³ Tosaana horon uren ama onongi kakasililin

mogito, Anutunon iyangiaa qaagiaa irona meleema onono siimbobolo iikayadeen qagianon ubaa. Uumeleen ononon uukalen qendeema aowombaajon ajoroon lomban angi boi takapolakaya yononon mono iikanon kaanagadeen kankeju. Kan dogogia asuganon qendeema iyangiaajonadeen romonjon baanon newageen nepaqepalo nenkeju. Kaen ama onoo sele jewongia borona borona gamugiawo kaana kolooju. Iyangio sele busugiaa siina metogowombaajon ajoajoroo iwoi asasaganon ama serowilin asuganon ama lansan aisoonkeju. “Ziozwaa eja toya koloojon,” jen tosia onoojon mende romonjon tiligon onombombaa korisoro momakeju.*

¹⁴ Jaagianon kaisero jaajaa uun emba injiimakejuti, ii serowilingadeen ambombaajon momakeju. Serowilin iwoi ambombaa siina ii mende toton mesaowombaajon momakeju. Ejemba kongbara komakejuti, ii horon onongi kana goraayanon kemegi horombobo men arogia mosomakeja. Otoko ama uuroromongogia kotakota iikanon eja. Kaen amakejutiwaajon Anutunon seigon onono tiwilaawuya.

¹⁵*Yononon kana dindina gema qen uusooso tintuan kema gejatootoo eja Balaam Beorwaa meria iwaa uugere kana otaankeju. Kere eja pon monon Balaam Israel ejemba tiliqili ama onombaatiwaajon tawa muroti, uusiinanon mono monej ii memambaajon koloon muro. ¹⁶ Koloon

---

* **2:13:** Boi yononon toron kaana asanjon rajuto, wanogogianon iyonoonon qagon jangowabo. * **2:15:** Jan 22.4-35

muroto, dongi mononon kilenayaajon terenon jen muro. Dongi qaa mende jejeta kanon mono eja aronon qaa jen gejatootoo eja iikawaa uusoo nanamemen ii somonon muro amamaaro.

¹⁷ Ejemba yononon mono apu jaaya juuguya kaanja tani laligoju. Raidimbon haamonon koosu omaya konja qaa ii utitiin onomakeji, mono iikawaa so een lansan kema kankeju. Anutunon yonoojon pangaman ziwiziwiwaa uutanon miri arenon ononoti, mono dutanon emukanon kemen laligon ubuya. ¹⁸ Yononon gejajuju qaa omaya jen selegia menj uma lan aweqawele ama terenonkeju. Sele busuwaa siingia kombombanja bologa otaan serowilin nambonnambonon ejemba lan horon onomakeju. Tintuan laligojuti, tosanon iyonoo batugianonga oloj kongiti, mono ii kele qanon kuun onongi kana goraayanon kemegi horombobo menj arogia mosomakeja.

¹⁹ Iwoi mononon ejemba mon somonon galen koma munkeji, iikawaa kasayanon mono ii somonoro ii tawaya qaa een welen qen laligoja. Iikawaa so boi takapolakaya yononon kele qaa kokaen lan jenkeju, “Ono mono nono toroqen nonongi saanon kasagia qaa solanja (frii) koloon onoangiaa jaajaa laligowu.” Qaa kaen jenkejuto, ii kilen iyangio angonjoragiaa welenqeqeya koloon iikawaa kasanon laligoju.

²⁰ Yonoo kaniagianon kokaen dogoro laligoju: Ponjana Jiisas Kraist Hamoqeqe Tonana ii moma koton iikaanja kanon balombaa nanamemen angonjorayawo ii misinon gema qenjo mono

aposolurugia nonononj kuma ononinji, mono ii romongonj koma gbilinj aonj menj laligowu. Kawaa-
jonj niinonj qaa iikayadeenj oowe indinǝ woi
kolooja.

³ *Qaa mutuya monj ii kokaenj moma
asariwu: Kraistnonj eleemambaajonj ano
kambanj tetegoya kanonj mepaqepae ejemba
asuginj nanamemengianonj iyangiaa siingia
kombombanǝ bologa ii otaanj mepaqepae
qaa jenj laligowuya. ⁴ Tosianonj eleema
kawaatiwaa qaaya kokaenj jenj qewagonj laligowu:
“Kawaatiwaa soomonggo qaaya ii mono dakanonj
eja? Ambosakonananonj laligonj kouma komugiti,
kambanj iikanonǝ iwai monjonj mende meleeno
kemero. Anutunonj Siwe namo mokoloonj orono
ilawoila kuuya kanainj eroti, ii mono kaanjadeen
enj kouro laligojonj.”

⁵ *Kaenj jenj qaa kota koi duduunkeju:
Anutunonj monowaa monoyanonj jenj kotonj
qaayaa ku-usunjonj siwe namo mokoloonj
orono. Kaanagadeenj jenj kotooro apu deema
horonj kenji apu uutanonǝ namo asuginj kouro.
Yonononj qaa kota ii mojuto, ii mende mojonj tani
mondonj lanj jenj lolomoninj amakeju. ⁶ *Kanagenj
jenj kotooro apu gboulunonj waama balonj tururo
ejemba kambanj iikanonj namononj laligogiti, ii
apu nenj motonj komugi. ⁷ Yonononj apunonj unjuro
komugito, namo sombinj kambanj kokaamba
iriimakejoni, ii gerenonj tiwilaawaatiwaa so
kolooja. Anutunonj iikawaa qaaya ii gbontonj
gbontonj jenj kotodabororota eja. Qaa iikawaa

* 3:3: Juud 18 * 3:5: Jen 1.6-9 * 3:6: Jen 7.11

hoŋa koloowaatiwaa kambananon kan kuuro Anutunon ejemba anŋonjoragiawo laligowuti, iyonoo qaagia jeŋ tegon kondeema onono tiwilaawuya.

8 *Kaen koloowaato, wombo alauruna, nononano iiniŋ gbani 1,000 ii kamban koriga koloojato, Buŋa qaa motoonŋo koi mono mende duduuwu, “Ween motoonŋo ii Pombaa jaasewananon gbani 1,000:baa so kolooja ano gbani 1,000 iiro ween motoonŋowaa so kolooja.” 9 Pombaa soomonŋo qaa ii hoŋawo koloowaato, iikawaa kambana ii tororo mende mojon. Tosianon kamban ii qero ubaatiwaajon romonŋon lan jeŋkeju. Anŋo kambana mende qero ubaato, moma mokosiŋon ejemba kuuyanon uunana melembonatiwaajon mambomakeja. Mononon gere sianon kemebabotiwaajon mono kaparan komakeja.

10 *Qaayaa hoŋa koloowaato, Pombaa kaka kambananon mono yonŋoro meme ejawaa tani kan kuuwaa. Ii obaban kota banananon riiro amamaawonŋa. Kamban iikanon namo sombim-baa iwoi ii-iita kuuya ii mono gere toon jeŋ sogoy-agadeen ewaa. Ween koiŋ, seŋgelao ano sombim-baa iwoiya kuuya ii juquma oton jinjererenawo qama aliŋ qaombuya. Namu ano ejembanon iwoi kuuya iikanon meŋ anŋita eji, Anutunon ii kuuya kondemondeema meleeno kemebaa. Kemen jeŋ tegoro iwoi mon mende toton ewaa. Awawi toton!

---

* **3:8:** Ond 90.4   * **3:10:** Mat 24.43; Luuk 12.39; 1 Tes 5.2; Isa 16.15

11 Ilawoila kuuya ii tani kaanja juquma qaombutiwaajon ononon mono ejemba nomaanja koloon laligogi sokonaga? Kawaajon mono nanamemen soraaya otaan Kraist kaanja koloon laligowombaajon koma gbilin aon laligowu. 12 Ono Anutuwa kamba somata ii kan kuuwaatiwaajon mamboma uulanawo kawaatiwaa gawon kaparan koma men laligoju. Kamba iikanon namowaa ilawoilaya ano ween koin, sengelao ano iwoiya ii gere toon tanjururun jewaa. Anutunon sombimbaa ilawoilaya ii kuuya kondemondeeno juquma jedaborowaa. 13 *Kaen jedaborowaato, Anutunon iwoi asugiwaatiwaa qaa somongorota eji, nononon iikawaa so namo sombin dologa mokoloon orombaatiwaajon mambomakejon. Ii mokoloon orono iikanon keuma nanamemen dindina otaan laligowonja.

14 Oo wombo alauruna, on kamba somata ii kan kuuwaatiwaajon mamboma laligoju. Kawaajon mono kokaen ambombaajon kaparan koma nambu: Uugia soraaya kolooro Anutunon jewongia boronaa qaaya mon mende mokolooro iwo ososogojutiwaajon luaenon laligowu. 15 Mamboma Ponanaa uu taniaajon kokaen romongon laligowu: Iinon on uugia meleema mombo letombutiwaa kambanja qen koriro uro mamboma onoma mokosingon laligoja. Wombo alanana Poolnon kaanagadeen qaa iikayadeen on ononoto, Anutunon momakooto uuta murotiwaa so qaa ii on onono. 16 Iikawaa qaaya ii tereya kuuya kanon jen onkejato,

---

* 3:13: Ais 65.17; 66.22; Ais 21.1

Buŋa Tereyaa uutanonŋ qaaya tosia ii lombotawo. Kawaajonŋ tosanonŋ ii moma asariwombaajonŋ janjarinŋ riinŋ bimoonkeju. Poumapou ejemba kongbara qeŋ kokobimbinŋ lanŋ laligonkejuti, iyonononŋ tereya tereya ii tondu meeranŋonkeju. Iikawaa so Poolwaanonŋ qaa ii kaanagadeenŋ melenqeleenŋ anŋi sipasipa koma soonkeja. Kaenŋ meeranŋonŋ nama iyanŋia meŋ bolinŋ aonŋ gere sianonŋ kemebuya.

¹⁷ Yonononŋ kemebuto, wombo alauruna, onononŋ kaenŋ koloowaatiwaa qaaya ii mono waladeenŋ modaborogita laligoju. Kawaajonŋ mono ononŋanŋia galeŋ meŋ aonŋ laligowu. Jeulalanŋ ejemba kana sonŋinŋ qiwitigonkejuti, onononŋ mono iyonoo kele qaagianonŋ horonŋ onono onotaanŋ jinŋaunŋ kembubo. Laaligowaa tando powowonŋ kotakota iikanonŋa kaenŋ ligisoonŋ tama kamaanŋ unuwabo. ¹⁸ Ponŋnana Jiisaswaa kalenmoriananonŋ nanjuti, iikanonŋ mono mombo toroqenŋ meŋ somariinŋ laligowu. Hamoqeŋe Tonana Kraistwaa kania moma kotojuti, ii mono toroqenŋ moma sororogonŋ laligowu. Ii mepeseeninŋ qatanonŋ kambanŋ kokaamba akadamuyawo koloonŋ kanagenŋ tetegoya qaa kaanŋa enŋ ubaa. Qaa ii onononŋ.

**Uumeleembaa Buŋa Tere Soomongo Gbilial
The New Testament and portions of the Old
Testament in the Borong Language of Papua New
Guinea
Sampela hap Buk Baibel long tokples Borong long
Niugini**

Copyright © 2002, 2011 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Borong

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

63589f8b-9426-5ce2-9520-ca0cf2b65c47